

**Одеський національний медичний університет**  
**Факультет медичний**  
**Кафедра хірургії**

**Силабус відбіркової навчальної дисципліни:**  
**«Сучасні аспекти хірургічного лікування гострого деструктивного**  
**панкреатиту»**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Обсяг</b>                     | 3 кредити / 90 годин                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Семестр,<br/>рік навчання</b> | IV семестр<br>4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Дні,<br/>час,<br/>місце</b>   | Понеділок – п'ятниця<br>Згідно з розкладом<br>Аудиторія кафедри хірургії (ООКМЦ, вул. Суднобудівна, 1),<br>ООКМЦ відділення хірургії.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Викладач (-і)</b>             | Завідувач кафедри: Грубнік Володимир Володимирович,<br>д.мед.н., професор.<br>Професор кафедри: Запорожченко Борис Сергійович,<br>д.мед.н., професор.<br>Доценти: Бородаєв Ігор Євгенович, к.мед.н., доцент, хірург<br>вищої категорії; Муравйов Петро Тадеушович, к.мед.н.,<br>доцент, хірург вищої категорії; Колодій Валентин<br>Валентинович, к.мед.н., доцент, хірург вищої категорії;<br>Качанов Валерій Миколайович, к.мед.н., доцент, хірург вищої<br>категорії. |
| <b>Контактний<br/>телефон</b>    | Бородаєв І.Є. +38048 7988068<br>+380 672923236                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Е-mail</b>                    | <a href="mailto:xir316@gmail.com">xir316@gmail.com</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Робоче місце</b>              | Одеський обласний клінічний медичний центр,<br>1. 3 поверх: відділення хірургії: кабінети кафедри хірургії<br>лекційна аудиторія;<br>2. 3 поверх- кабінет доцента                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Консультації</b>              | Очні консультації:<br>– четвер – з 14.00 до 16.00;<br>– субота – з 9.00 до 13.00<br>Онлайн консультації на платформі (Microsoft Teams):<br>– четвер – з 14.00 до 16.00;<br>– субота – з 9.00 до 13.00                                                                                                                                                                                                                                                                    |

**КОМУНІКАЦІЯ**

Очно в аудиторіях та кабінетах кафедри, дистанційно на платформі *Microsoft Teams*, в окремих випадках за попереднім попередженням – в *Viber*-групах.

## АНОТАЦІЯ КУРСУ

**Предметом** вивчення ВИД «Сучасні аспекти хірургічного лікування гострого деструктивного панкреатиту» є етика, методологія, методи наукового дослідження, етіологія захворювань, фактори ризику, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, принципи хірургічного лікування хворих, та профілактика.

**Пререквізити і постреквізити курсу** (Місце дисципліни в освітній програмі)

ВНД базується на знаннях здобувачів анатомії людини, медичної біології, гістології, цитології та ембріології, патоморфології, фізіології, патофізіології, медичної і біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації, пропедевтики внутрішньої медицини, інфекційних хвороб, загальної практики (сімейної медицини), гастроентерології, загальної хірургії, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності. Набуті знання, навички, вміння та компетентності з ВНД стануть основою для поглиблення знань в питаннях хірургії, зокрема хірургічної панкреатології та складуть підґрунтя для подальшої безперервної післядипломної освіти.

### **Мета курсу**

Метою є здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, необхідних у професійній діяльності, формування навичок з науково-дослідної роботи, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину й інші сфери життя суспільства.

Основними завданнями ВНД є:

- засвоєння основних принципів діагностики при гострому деструктивному панкреатиті різної етіології;
- опанування заходів з надання допомоги хворим на різних стадіях розвитку гострого деструктивного панкреатиту;
- засвоєння знань з інтерпретації динаміки лабораторних досліджень в залежності від ступеня важкості перебігу деструктивного панкреатиту;
- засвоєння знань з комплексу лікувально-діагностичних заходів при деструктивному панкреатиті;
- оволодіння методологію обстеження хворого з гострим деструктивним панкреатитом різної етіології;

- набуття практичних навичок з надання першої медичної допомоги при панкреатогенному шоці;
- засвоєння знань з основ діагностики та надання допомоги на фазі токсемії при панкреатогенному шоці;
- засвоєння знань з надання допомоги на різних стадіях розвитку деструктивного панкреатиту;
- формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

### ***Очікувані результати***

В результат засвоєння змісту ВНД здобувач повинен **знати**:

- та системно розуміти проблему особливостей діагностики хірургічних захворювань підшлункової залози, розвиток та прогресування захворювання для майбутньої професійної та наукової діяльності;
- методи та критерії оцінки результатів досліджень щодо процесів в хірургічній панкреатології;
- основні принципи аналізу та узагальнення результатів наукових досліджень в області хірургії підшлункової залози;
- клінічну ефективність, принципи, методи та досягнення доказової медицини в хірургічному лікуванні деструктивного панкреатиту;
- сучасні методи дослідження, біомаркери різних процесів та станів в хірургічній панкреатології, їх інформативність.

### ***вміти***:

- демонструвати знання методології дослідження і методів в діагностиці гострих захворювань підшлункової залози;
- самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних в хірургічній панкреатології;
- обирати сучасні способи діагностики, лікування та профілактики гострого деструктивного панкреатиту з урахуванням стану хворого та віку;
- використовувати результати наукових досліджень в області хірургічної панкреатології, та фармацевтичній практиці;
- представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві, відповідно до національних та міжнародних стандартів;
- використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами різних вікових груп та статі, дотримуватися наукової та медичної етики;
- демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.
- оцінити інформацію щодо діагнозу на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень, а саме, визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати у пацієнтів різних вікових груп та статі.

- визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характеру харчування у пацієнтів різних вікових груп та статі.

## **ОПИС ДИСЦИПЛІНИ**

### **Форми і методи навчання**

ВНД «Сучасні аспекти хірургічного лікування гострого деструктивного панкреатиту» складається з 3 кредитів ЄКТС (90 годин), кожний кредит містить 10 аудиторних годин та 20 годин для самостійної роботи (СР). Всього — 35 аудиторних годин та 55 годин для СР.

### **Методи навчання**

Вивчення ВНД реалізується на основі таких методів навчання:

- домінуючі засобами навчання: наочні, вербальні, практичні, самостійна пошуково-освітня робота;
- ведення тематичних пацієнтів;
- опитування;
- групові дискусії з проблемних клінічних та наукових ситуацій;
- індивідуально-контрольна співбесіда;
- ситуаційні завдання («кейс-метод»);
- виконання індивідуальних клінічних досліджень.

Всі види занять забезпечується методичними розробками, наочними засобами навчання (презентації), інформаційним ресурсом кафедри. Використовуються демонстрації тематичних хворих, розбір історій хвороб тематичних пацієнтів банку кафедри, симуляційні тренінги.

На 1-му практичному занятті (ПЗ) слухачеві надається детальний план роботи в клініці та забезпечуються умови для його реалізації. План включає: перелік досліджень, які має засвоїти слухач; список тематичних пацієнтів, курацію яких він має виконати протягом вивчення ВНД; визначення часу консультацій з викладачем, та часу для участі в клінічних обходах, практичних конференціях.

Слухачам рекомендується брати симуляційні тренінги з використанням симулятора та програми хірургічні втручання на підшлунковій залозі пацієнта, який надає можливість відпрацювати 20 клінічних сценаріїв з навичок в панкреатології.

### **Зміст навчальної дисципліни**

Тема 1. Підшлункова залоза: топографія, будова, функції.

Особливості метаболізму в ПЗ. Кровообіг ПЗ. Основні функції ПЗ. Вікові зміни функції ПЗ.

Тема 2. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження в панкреатології.

Клінічне обстеження пацієнтів з захворюваннями ПЗ. Синдроми та методи обстеження в панкреатології.

Тема 3. Гострий панкреатит , Клінічні Симптоми та перебіг ГП .

Лабораторні методи дослідження при ГП. Лікування ГП .

Тема 4. Гострий деструктивний панкреатит . Суб'єктивні та об'єктивні симптоми ГДП . Діагностичні критерії.Сучасні діагностичні методики при ГДП . Гістологічне дослідження біоптату тканини ПЗ.

Тема 5. Сучасні методи хірургічного лікування Гострого деструктивного панкреатиту. Визначення та характер початку захворювання. Основні лабораторні маркери при ГДП. Інструментальні методи дослідження. Диференційна діагностика. Алгоритм дії лікаря при наданні медичної допомоги пацієнтам з гострим деструктивним панкреатитом.

Тема 6. Особливості клінічного перебігу, та прогнозування клінічного перебігу при ГДП.

Тема 7. Сучасні методи консервативного ведення післяопераційного періоду у хворих з ГДП.

### ***Перелік рекомендованої літератури:***

#### **Основна:**

1. Хірургія: підручник/ Я.С.Березницький, О.В.Белов, Б.С.Запорожченко и ін.//Вінниця:Нова книга,2020.-528с
2. Хірургія (базовий підручник) том 3 (книга 3 - суміжні спеціальності для хірургі-інтерна) Підручник / за ред. Г.В. Дзяк — Дніпропетровськ: РВА «Дніпро- VAL», 2014. — 828 с.
3. Хірургія. Підручник за ред. М.П. Захараша, О.І. Пойди, М.Д. Кучера. Київ, «Медицина», 2014, 656 с.
4. Хірургія. Навчальний посібник. Частина 1 за редакцією О.Б.Кутового. Дніпро, 2015, 287 с.

#### **Допоміжна:**

1. Gallstone disease: diagnosis and management . NICE Clinical guideline [CG 188] 2014. доступно <https://www.nice.org.uk/guidance/cg188/chapter/1-recommendations/>
2. Лекції з госпітальної хірургії в 3 томах. За ред. В.Г.Мішалова. «Асканія», Київ, 2008.
3. Хірургічні хвороби. Підручник за ред. П.Г.Кондратенка. Х., «Факт». — 2006. — 816 с.
4. Хірургія: підручник/ за ред. Ковальчука А.Я. — Тернопіль: ТДМУ, 2010. — 1056 с.

#### **Інформаційні ресурси:**

- 1.Сайт кафедри хірургії <https://info.odmu.edu.ua/chair/surgery2>
- 2.Міністерство охорони здоров'я Укратни: <http://moz.gov.ua/>
- 3.Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>

4. Центр тестування МОЗ України: <http://testcentr.org.ua/>
5. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <http://www.medscape.com>
6. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
9. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>

5.

## ОЦІНЮВАННЯ

### *Методи поточного контролю:*

**Поточний контроль:** усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

### **Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:**

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
  - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
  1. методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
  2. максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
3. Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття:
  - методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом, б) правильності призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу, г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування;
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

### **Критерії поточного оцінювання на практичному занятті**

| Оцінка       | Критерії оцінювання                                                                                                                                                   |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Відмінно «5» | Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                  | пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.                                                                                                                                                                         |
| Добре «4»        | Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення. |
| Задовільно «3»   | Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.                                                 |
| Незадовільно «2» | Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.                                                                                     |

*Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів:* не передбачено.

*Оцінювання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти.* Оцінка за індивідуальні завдання нараховується здобувачу вищої освіти лише за умов успішного їх виконання та захисту. Оцінка додається до поточної успішності. Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувачів, яка передбачена темою заняття порядок із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час іспиту. Під час навчання здобувачів вищої освіти заповнюють зошит СРС (відповіді на питання, рішення ситуаційних завдань згідно з тематикою для самостійного розбору).

Підсумковий контроль – залік. До заліку допускаються здобувачі, які відвідали всі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, написали тести з бази даних КРОК-2 (більш ніж 90%), історію хвороби (під час дисциплінарного навчання віртуального) та зошит СРЗС.

## **ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)**

### ***Політика щодо дедлайнів та перескладання.***

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну (розкладу занять). За невчасне виконання завдання аспірант отримує незадовільну оцінку. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnijproces.pdf>). Перескладання заліку здійснюється відповідно до затвердженого деканатом графіку.

### ***Політика щодо академічної доброчесності***

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (положення доступне на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-prodobrochesnist.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти: а) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); б) посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

### ***Політика щодо відвідування та запізнень***

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота під час аудиторних занять (лекціях і ПЗ). Запізнення не вітаються. Здобувачу дозволяється запізнитися з поважної причини не більше ніж на 10 хвилин.

### ***Мобільні пристрої***

Використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача є порушенням дисципліни. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

### ***Поведінка в аудиторії***

Курс передбачає роботу в колективі (група, члени колективу кафедри, співробітники клінічної бази кафедри). Всі середовища спілкування є дружніми, творчими, відкритими до конструктивної критики. Підтримуються такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин